

ادارات دولتی ووظایف دیوانی رسیدگی نموده وقراری بدهد
مقصود ازجمله آخر برای اینست که عده زیادی ازآربابان
حقوق را که مجلس حقوق آنهاراقطع نموده شاه باخودهمراه نماید
البته معلوم است ~~که~~ وجوهات برای پرداخت مطالبات
فوقالعاده که بخزانه تعلق دارد وجودخارجی ندارد بغیرازاینکه در۹
ماه زویه قهوه خانه که متعلق یکی ازمتحصنین سفارت بود گفته شده
بود که در۲۴ ماه گذشته از آنها بوهبی انداخته شده بود سربازان
حراست نمودند اقدام دیگری بعمل نیامد هرچند که عده زیادی از مردم
دستگیر شده اند واقدامات مجدانه برای نجس اسلحه درجریان است
خیلی مشکل است که معلوم نمود که چطور با محبوسین باغشاه رفتار
شده است تقریباً بیست و دو نفر از آنها را زنجیر نموده بودند و یکی
از آنها تلف شد از قراریکه میگویند مردن این شخص بواسطه زخمی
بوده که بر سرش وارد آمده واز آنوقتی که شخص مذکور دستگیر
شده بود رسیدگی بزخم آن شده بوده است

در ۱۳ ماه جاری دولفررا در اطراف قلعه دستگیر نمودند از
قرار معلوم دستگیری مذکور مصنوعی بود و مقصود این بوده است
که بفهمانند حتی در قلعه هم شاه می تواند مقصرین را دستگیر نماید

ملفوف ۱ در نمره ۳۱۱

باد داشت مستر چرچیل

موافق دستور انجمن شما من امروز عصر بشهر رفته و در
ساعت شش بعد از ظهر پس از اینکه مسیو بارناوسکی همکار روس
من مرا بطوریکه شما قرار داده بودید ملاقات نمود ما بطرف باغ

شاه حرکت نمودیم مستحفظین ما فقط دو نفر سوار هندی و دو غلامی بود که من از قلهک همراه آورده بودم .

من دستور العمل کتبی را که در خصوص مذاکرات باشاه بمن داده بودید بمسیو بارناوسکی نشان داده گفتند که دستورالعمل ایشانهم از سفیر روس عینا بادستور العمل من مطابق است . من از ایشان تقاضا نمودم که ترجمه را که من در بین راه نموده بخوانند تا آنکه مفاد آنرا حفظ نموده بجهت اینکه ایشان باید نطق نمایند . ایشان تقاضای مرا قبول نموده وهمینکه شاه مارا بحضور طلبید مسیو بارناوسکی پیغام سفارتین را از حفظ بشاه ابلاغ نمود . شاه که از قرار معلوم خودرا پیش از وقت حاضر نموده در جواب اظهار نمودند آنچه را که بمسئله اول راجع است شما میتوانید که وزیر و شرزدار را مطمئن سازید که من آنچه را که می توانم برای استقرار نظم بعمل آورده وخواهم آورد و ایشان میتوانند که از سلامتی اتباع خود آسوده خاطر باشند .

بعد به کنل لیاخوف که بابک صاحبمنصب قراق ابرامی دیگر که مترجم او بود و ترد شاه استاده بودند شاه اشاره نموده وگفتند که نظم شهر بهده کلنل واگذار شده است و الان مشغول گذراندن بعضی ترتیبات با او هستند .

و آنچه راجع بمسئله ثانی است اعلیحضرت شاه از ما خواهش نمودند که اطمینانات خود را در این باب بتعاینندگان ابلاغ داریم . اینکه شاه بامجلس تراعی ندارد و اقداماتی که او بعمل آورده است بر علیه انجمنهای رولوسیونر و مفسدین عموما بوده

است و دیگر اینکه مقصود اعلیحضرت شاه نگاه داری مشروطیتی است که خود آن اعلیحضرت عطا نموده .
 سپس من اظهار نمودم که اداره تلگرافخانه هند و اروپا و بانک شاهنشاهی ایران مخصوصاً مایلند که مستحفظین آنها اضافه شود اعلیحضرت شاه قول دادند که فرستاده خواهد شد . در موقعی که ما خارج شدیم امیر بهادر که در ملاقات حضور داشت بمن گفت که خود او شخصاً مستحفظ لازم خواهد فرستاد و بعد صاحبمنصبی را طلبیده و بمن اظهار نمود که هرچه لازم است باو گفته ناموقع اجرا گذارده شود صاحبمنصب مذکور قول بمن داد که عده مستحفظ همان شب برای نقاط مذکور خواهد فرستاد این قول فوراً بموقع اجری گذارده شد ما نزدیک درباغ کوچکی که بیرون باغشاه است خدمت شاه مشرف شدیم این باغ برای حرم سلطنتی معین شده است
 خود باغشاه محل دربار و تازه گی محبس شده که در آن عده زیادی از مفسرین یتیمی محبوس هستند

ملفوف ۲ در نمره ۲۱۱

قانون نظامی مورچه ۲۲ ماه ژون ۱۹۰۸

چونکه از ۲۲ ماه ژون طهران و شهرهای دیگر مملکت در تحت قانون نظامی خواهند بود لهذا برای جلوگیری از افساد و برقراری نظم و آسایش عموم ما بموجب این فرمان امر و حکم میفرمائیم که کلیه اجتماعات درخیابانها محلات و میدانها و بسلاوه جمع شدن عده کثیر از مردم یا بیرون شهر و یادر منزلهای شخصی وقتی

قانونی خواهد بود که اجازه از حکومت گرفته بشود
و بموجب این فرمان ما امر و حکم میفرمائیم که اگر بر
خلاف این ترتیب اجتماعی در خیابانها و محلات و میدانشا بشود بقوه
نظامی مجتعمین را متفرق خواهند کرد و در صورت عدم اطاعت
و مقاومت بقوه قهریه و شلیک تفنگ آنها را متفرق خواهند نمود
محض اینکه این نوع اتفاقات ناگوار بر رعایای ما وارد نشود ما نیز
حکم مینمائیم که حتی در کوچها یا مسجدها یا نقاط دیگر برای تعاشا
هم جمع نشوند در صورت عدم اطاعت باین احکام

(۱) رؤسای این اجتماعات و اشخاص دیگر که مربوط باین
اجتماعات بوده بحکم حاکم دستگیر و سه ماه محبوس خواهند شد
(۲) فرمانده بریگاد قزاق کلنل لیاخوف بحکومت شهر
معین گردیده است رئیس نظمیه و فرماندهی نظامی در تحت او امر
و فرمان او خواهند بود

(۳) آن اجتماعانی که عمومی از قبیل تجارتخانهها قهوهخانهها
اصناف که قانونی است پس از سه ساعت از شب گذشته ممنوع است
(۴) حمل اسلحه بدون اجازه حاکم ممنوع است و مرتکبین
بر وفق ماده اول این فرمان مجازات خواهند شد حتی آن اشخاصی
که اجازه حمل اسلحه دارند باید بلیط مخصوص از حکومت
داشته باشند

(۵) اشخاصی که بی احترامی بنظام بکنند بطور مذکور
تنبیه و همچنین سرباز اجازه داده نخواهد شد که اسلحه خود را
بطرف آنها بکشند

(۶) تعیین تنبیه برای تقصیراتی که در این مواد ذکر شد
 در ولایات برعهده مأمورین مسئول محلی است
 (۷) اجرای این احکام از صدور آن خواهد بود
 (امضا محمد علی شاه قاجار)

ملفوف ۳ در نمره ۲۱۱

اعلان عفو عمومی بتاريخ ۲۵ ژون ۱۹۰۸

جناب صدر اعظم مقصود ما اعاده نظم در مملکت
 است و اقداماتی که برای دستگیری حائنین و مفسدین بعمل آمد
 محض آسایش و راحتی مردم است و برای اینکه اهالی بی تقصیر و
 مصلح بیش از این دیگر دچار زحمات و صدمات نباشند بموجب این
 دستخط مسروریم که اعلان عفو عمومی نموده و صریحا اظهار میداریم
 که ما عفو مینمائیم تمام اشخاصی که نسبت به آنها سوء ظن برده
 شده است اما آن اشخاصی که دستگیر شده اند محاسنی مرکب از
 اشخاص سالم و بی طرف تشکیل داده خواهد شد و آنها بدقت
 رسیدگی خواهند نمود و هر کس که بی تقصیر باشد مرخص خواهد
 شد ولی مشروط بر اینکه مردم از حدود قانونی که حکومت نظامی
 ترتیب و منتشر نموده تجاوز نکرده و اقداماتی برخلاف قاعده و
 قانون ننمایند (امضا محمد علی شاه قاجار) ۲۵ جمادی الاول ۱۳۲۶

ملفوف ۴ در نمره ۲۱۱

اعلان کنل لیاخوف که بتاريخ ۲۹ ماه ژون منتشر گردید
 حسب الامر اعلیحضرت همایونی محض آسایش مردم و اجرای
 قوانین و قوای شهری و همچنین برای اطلاع عموم مطالب

ذیل شمرده میشود

- (۱) استقرار نظم در شهر مخصوصا بریگاد قزاق اعلیحضرت همایونی و ژاندارمری و افواج خلیج وزرند محول گردیده است
- (۲) اشخاصی که برخلاف این قوانین رفتار نمایند مورد مواخذه سخت واقع خواهند گردید اشخاصی که مظلوم واقع ~~شده~~ میتوانند شکایات خود را بداره من و یا بخود من شخصا ابراز دارند
- (۳) هرکس که بکس دیگر تعدی و ظلم نماید با حضور شخص مظلوم و اطلاع نماینده حکومتی تنبیه خواهد گردید در صورتی که بکسی اذیت یا دزدی شود آن شخص میتواند مراتب را بقرائیکه مامور قراولخانه است اطلاع بدهد
- (۴) قیمت نان و گوشت به نرخ حالیه باقی خواهد بود اگر از میزان قیمت ~~شکران~~ تر فروخته شود جریمه از فروشنده گرفته خواهد شد
- (۵) اگر در کوچه بیش از پنج نفر جمع شوند بقوه قهریه آنها را متفرق خواهند ساخت
- (۶) اشخاصیکه مشغول فروش اسلحه و فشنگ هستند بعد از این بدون اجازه من مجاز فروش نخواهند بود و اجازه فقط از طرف من داده خواهد شد
- (۷) اگر نیری در شهر در برود قزاق بان نقطه فرستاده خواهد شد در صورتی که تیر بلا اراده در رفته باشد مرتکب برای يك مدتی محبوس خواهد گردید اگر کسی در شب بدزدی در خانه

تیربندازد قزاق باید واردخانه شده و کسب اطلاع نماید اگر
تیرلصدی دررفته باشد مرتکب سخت مجازات خواهد شد

(۸) اگر از خانه بقراول کوچه تیری انداخته شود آنخانه
بتوسط توپ خراب خواهد شد

(۹) باشخاصی که بارگاه وهیزم یابارهای دیگر در کوچها
گذارده و مانع از عبور مردم میشوند اخطار میشود که بعد از
این دیگر نکند

(۱۰) کالسکه ها باید در دست راست کوچه پشت سرهم
بایستند درشکه چیهائی که باین ترتیب رفتار نمایند موود مواخذه
سخت واقع خواهند گردید

(۱۱) آب پاشی وجاروب کردن کوچه بر عهده صاحبان
خانه وستاجرین است

(۱۲) من خواهش معاولت ازتمام اهالی طهران برای استقرار
نظم در شهر مینمایم (رئیس وفرمانده بریگاد قزاق اعلیحضرت
همایونی کنل لیاخوف) بدون تاریخ

ملفوف ۵ درنمره ۲۱۱ اعلانیکه از طرف صدر اعظم در
تاریخ ۶ ماه ژویه ۱۹۰۸ صادر گردید

بموجب این ورقه بتمام ساکلین شهر طهران اخطار میشود
که تامدتیکه پایتخت در تحت قانون نظامی است بریگاد قزاق وافواج
ساخلو در قراولخانها وزاندارم در تحت فرمان کنل لیاخوف مشغول
محافظت کوچها واستقرارنظم درشهر بوده بعدازاینهم باید بروقق احکام
ودستورالعملهای مقرره همینطور مشغول استقرار نظم وامنیت درشهر

باشند ولی امورات دیگر حکومتی از قبیل رسیدگی بشکایات و رفع
تظلمات مربوط بشاهزاده مؤیدالدوله حاکم طهران است و اهالی شهر
هم باید بهمین ترتیب رفتار نمایند و بدانند ~~که~~ امنیت و انتظام شهر
مخصوصا مربوط بکامل است در صورتیکه رسیدگی بشکایات و کارهای
دیگر راجع بحضرت والا است

(امضا صدراعظم) بدون تاریخ

شماره ۲۱۲

مراسله مستر مارلینک برادواردگری مورخه ۱۵ ژوئیه ۱۹۰۸ از قلهک
راجع بتلگراف ۲۹ ماه گذشته من افتخار دارم از راپرت
اینکه در ساعت ۷ شب ۲۳ ماه گذشته ماژور استوکس بتوسط
کاغذی بمن اطلاع داد که هر چند اثری نیست که ملین قصد
تحصن در سفارت اعلیحضرتی را داشته باشند ولی او تصور مینمود
که ممکن است در عرض شب اقدامی از طرف آنها بشود
چون من میدانستم که بواسطه حفاظت و حراست قشون
مأمور اطراف سفارت که از طرف شاه فرستاده شده بود تحصن
عده زیاد مردم در سفارت اعلیحضرتی غیر ممکن و بملاوه چون
ماژور استوکس از دستور العمل عمومی که در اینخصوص سفارت باو
داده بود کاملا مستحضر بود
مفاد دستور العمل مذکور این بود که بهیچوجه تحصن عده
کثیری از مردم در سفارت اجازه داده نشود ولی فقط باشخاصیکه
ممکن است پناهگاه داده شود اشخاصی خواهند بود که حقیقتا جان
آنها در معرض خطر فوری است

لهذا من گمان نمودم ~~که~~ غیر لازم است احکام مخصوص
برای او بفرستم

تقریباً در ساعت ۹ پیغامی از طرف تقی زاده (وکیل شهر
آذربایجان که بواسطه نطقهای بی پرده ونرس او مورد غضب وحشم
شاه واقع گردیده) برای ماژراستوکس رسیده که او سه نفر از
رفقایش مابلد که سفارت متحصن بشوند چونکه قشون درتجسس
آنها است و هر دقیقه ممکن است که آنها دستگیرشود و در صورتیکه
در سفارت پذیرفته نشود حتماً کشته خواهند شد

ماژراستوکس بروفق دستور العمل مقرر بجواب داده و جندی
گذشت که تقی زاده و شش نفر دیگر که سه نفر آنها مدیر حبل المنین
و نائب مدیر روزنامه مساوات و سورا سراسرانیسل بودند وارد در معموله
سفارت شده و اجازه دخول بانها داده شد

هیچ جای تردید نیست که اگر بانها اجازه تحصن داده نمیشد
سه وشاید بیشتر از سه نفر آنها باعاقب جیانگیر جان و ملك المنکعبین
(که در صبح زود روز بعد بدون هیچ محاکمه خفه ~~شکردند~~)
شرکت مینمودند

تقریباً نزد بلك مسیح رود روز دوشنبه مرتضی غلیخان وکیل
اصفهان و هفت نفر دیگر بهمن ترتیب اجازه دخول بها داد. شد غیر
از اینکه آنها بدوا از قصد خود سفارت اطلاعی ندادند

من نمیتوانم بگویم که آنها کشته میشدند ولی بلاشک با
تمام آنها سخت رفتار میشد و تا مدتی هم داخل درجر که محبوسین
باغشاه که مابین آنها پنج نفر وکیل بود میگردیدند بعضی از آنها هم

ابداً مرتکب هیچگونه تقصیری نشده بودند
هرچند که شب بارامی گذشت بفرزادینکه عده زیادی
دستگیر شدند ولی شهر در روز چهارشنبه ۲۴ در حال وحشت و
اضطراب بود و راهپورت دستگیری زیاد و قتل عام یائوت آن در شهر
شیوع داشت و اگر مایکی ازده آن اخباروقعی میگذاشتیم خود دلیل
کاملی بود که هرکس تقاضا مینمود او را در سفارت پناه بدهیم يك
بدنامی که شاه از تبریز باخود آورده بود و دیگر معلوم الحال بودن
اخلاق ناصح عمده او (امیربهادر) اساساً باعث اضطراب و وحشت
مردم ~~گردیده~~

در هر حال آنروز صبح هیچکس باور نمیکرد که اگر او به
باعث برود دیگر از آنجا زنده مراجعت خواهد نمود
ثبوت این ترر بهمین واقعه کافی است که ممتازالدوله رئیس
مجلس و دو نفر دیگر پس از اینکه دوروز وقت خود را در محله یهودیها
در خفا گذرایبندند بالاخره بالباس ~~کثیف~~ درویشی خود را بسفارت
فرانسه که نزدیک بزرگکنده است رسانیده و در آنجا متحصن شده
در این طور مواقع اسباب حیرت بیست اگر عده زیادی از
مردم مایل به تحصن در سفارت بشوند

در اینموقع من گمان نمیکنم که کسی خیال اینرا داشت
که عده کثیری مردم را در سفارت برای مقصود سیاسی جمع
نماید هرکس ترس خود را داشت و میخواستند که بیک وسیله از
دسترسی شاه خارج شوند و احتمال کلی برده میشود که ~~اگر~~
قشون از طرف شاه در اطراف سفارت گذارده نمیشد اغلب بستیهها

در یکی دو روز خود بمنزلهای خود مراجعت مینمودند
 در ۲۶ ماه اعلان قانون نظامی که یکی از مواد آن اشعار
 میداشت که در صورت بی احترامی بنظام اجازه سربازان داده شده
 است که اسلحه خود را بکار برند منتشر گردیده و بیشتر باعث
 اضطراب مردم گردید
 محض تشریح اضطراب و وحشت شایعه یکی دو مثل یموقع
 نخواهد بود

مفتاح السلطنه رئیس اداره انگلیس در وزارت خارجه که
 مثل اشخاص دیگر عضو انجمنی بود تا مدت دو روز از منزل خود
 خارج نمیشد و حسینقلیخان نواب برادر عباسقلیخان نواب
 سفارت اعلیحضرتی پس از اینکه بخانه خود رسید تا بحال (۱۵) ژویه
 جرئت نکرده است که بطهران مراجعت نماید
 عده زیادی از مردم تقاضای اجازه دخول سفارنرا مینمودند
 و باوجود اینکه تقریبا هرکسکه از سفارت خارج میشد دستگیر می
 نمودند ماژور استوکس بهیچکس اجازه دخول نمیداد مگر
 باشخاصیکه براو ثابت میشد که در صورت عدم اجازه دچار خطرات
 دریاغشاه خواهند گردید

یکی دو نفر از دیری که سقاها آب از فئات سفارت انگلیس
 برای اتباع انگلیس میبرند داخل باغ سفارت شدند این در هم بحکم
 من بسته شد باوجود اینکه بستن این در اسباب اشکال زیاد گردید
 یکی دو نفر دیگر هم خودرا داخل باغ نمودند باین
 ترتیب که عقب گاریبائی که اسباب بنائی که برای عمارت آتاشه میلیتر

می آوردند افتاده و داخل باغ شدند این واقعه در ۹ اینمآه روی داد ولی این اشخاص داخل مسائل سیاسی نبوده و فقط برای رفع تظلم شخصی بسفارت آمده بودند

خیلی مشکل است پیش بینی کردن اینکه آیا عده زیادی از مردم قصد تحصن در سفارت اعلیحضرتی را دارند یا نه

در دو روز اول همانطوریکه سابق ~~گفته~~ شد ابدأ خیال همچو اقدامی برای مقصود سیاسی برده نمیشد و چند روز بعد هم گمان میکنم که بررؤسای ملتیان ثابت شده بود که همچو اقدامی از طرف ما قبول نخواهد شد چونکه ما مکرر چه در ماه دسامبر گذشته وجه در اوقات دیگر همیشه رد همچو اقدامی را نموده ایم ولی چندی بعد عده از مردم از شدت نأس بخیال افتادند که شاید سمارت مثل سال ۱۹۰۶ آنها را بپذیرد و از طرف دیگر البته عده مردم از ترس طلب پناه در سفارت مینمودند و همینکه آنها داخل سفارت شده جزو بستیا محسوب میشدند آنوقت از مقام خود استفاده نموده تقاضای بعضی شرایط سیاسی از شاه مینمودند

جای نردیدی برای من نیست که شاه از قطعه نظر خود این مسئله را خیلی خطر بزرگی فرض نموده ناصحین او او را از این خطر متنبه میساختند ولی بعقیده من هر نوع احتمالات متصوره را دسته درباربان باعراق زیاد شیوع میدادند که سفارت اعلیحضرتی میل اینرا دارد که عده زیادی از اهالی در سفارت متحصن بشوند در قلهک تقریبا ۱۵ نفر هستند که ممکن است گفته شود که آنها محض دستگیر نشدن به آنجا آمده اند دو نفر از آنها دو

برادرند که در منزل خود متوقف اند و البته اعتراضی بحضور آنها
نمیشود کرد مابقی دیگر یا حالهای کوچک اجاره کرده‌اند و یا اینکه
در منزل رفقای خود میمانند

آنقدریکه من نوشته ام معلوم نمایم فقط یکنفر از تمام این
اشخاص علت موجعی برای وحشت خود دارند این شخص قاضی
است که در ماه دسامبر گذشته سردسته ارازل طرفدارهای شاه را
محکوم به حبس نموده و از طرف او استدعای عاجلانه از من شد
که اسم او را هم در جزو بستیهای سفارت شهر منظور بدارم ولی
من بجهت عدیده ابلکار را صلاح ندانستم قاضی مذکور اینقدر
ترس از شاه ندارد که از شخص محکوم شده دارد چونکه شاه
به آن شخص اجازه مراجعت از حبس و کلات را داده است من
امید دارم که موفقیت حاصل نموده مردم را از خیال آمدن بقلبت
منصرف نمایم ولی اتصالاً از من سؤال شده و میشود که چه
اقداماتی برای حمایت اشخاصی که موقفاً در ده توقف دارند بعمل
خواهد آمد و ممکن است که چند نفر دیگر هم وارد بشوند

ملفوف نمره ۲۱۳

ملخص از خلاصه وقایع ماهیانه

رشت

در روز ۱۹ ژون عساکر برناطقی که در اجلاسی نطق مینمود
تیرخالی نمودند مردم از اینها خلع اسلحه نموده بطور بد با آنها رفتار
کرده در حبستان انداختند روز بعد بازارها بسته شد همیشه از طهران

خبر رسید که شاه سه نفر از مشروطه خواهان عمده را محبوس نموده انجمنها حاکم و کارگذار و مدیر تلگراف را مجبور نمودند که مهرهای رسمی خود را بایشان بدهند روز ۲۶ ژون خبر کودتای شاه رسید و مستحفظین در جلومعابر خانه حاکم قرارداد شد سه عراده توپهم در چند محل سوار کردند روز ۲۷ حاکم امر داد مردم بازار هارا باز نمایند ولی کسی اطاعت حکم او را ننمود سپس چند نفر سرباز را فرستادند که مردم را بقبول آن مجبور گرداند در این بین جنک واقع شد سه نفر مقتول و چهارده نفر مجروح گردیدند روز ۲۹ بازارها باز شده آرامی و سکون اعاده گردید

بارفروش

بمجرد وصول اخبار حوادث طهران شهرمغشوش شد مردم با شاه اظهار مخالفت نموده و از یکی از تجار انگلیسی سؤال نمودند که آیا در صورتیکه شاه بخواهد آنها را دستگیر نماید به آنها پناه خواهد داد یا نه او در جواب گفت که باها پناه نخواهد داد پس یکی از اعضای انجمن محلی بمجرد وصول اخبار قتل پدر خود از طرف شاه مرتکب انتحار شد در موقع مراسم تشییع جنازه او دسته بزرگی با شاه ابراز مخالفت نمودند

مشهد

مظفریت شاه از قرار معلوم مورد قبول عموم ندهد مردم در مساجد مشغول دعا و شکرگذاری برای آن هستند

اصفهان

در ۱۵ ژون از اصفهان بتمام نقاط ایران تلگرافات نموده خلع شاه و تعیین ظل السلطان را بمقام نیابت سلطنت اصرار نمودند گویا این تلگرافات را در جواب تلگرافات رشت و تبریز و شیراز و همدان ~~که~~ استدعای همراهی نموده بودند مخابره ~~ک~~ کردند در تمام شهرها برای تشکیل قشون اعزامی بسمت طهران برای خلع شاه اقدام شد اهالی بازارها و ادارات را بسته و هر روز مجالس برای مذاکره در خصوص اوضاع منعقد میکردید در بیستم ژون گفتگو بود که مشروطین هر شهری در قونسولخانه انگلیس متحصن شوند و هیئت اعضای انجمن ملی بنا بود در سفارت انگلیس تحصن اختیار نمایند شاه تلگرافی فرستاده شعر بر اینکه بقوه شمشیر تاج و تخت خود را حفظ خواهد نمود از اصفهان در جواب تلگراف اهالی طهران جواب رسیده شاه را که هر خطاب نمودند در ۲۳ ژون اخبار حوادث آنروز طهران واصل گردید شاه تلگراف نموده حاکمرا اطلاع داد که مجبور گردیده بر علیه بعضی اشخاصیکه باعث اختلال و اغتشاش بوده اند اعمال قوه نماید و بدان واسطه شهر را در تحت قانون نظامی قرار داده است و هرگاه برای استقرار نظم اصفهان قشون لازم باشد فرستاده شود از ۲۴ الی ۲۶ ژون اجلاسات متعدده برای مذاکره اوضاع منعقد گردید و نتیجه گرفته نشد مگر يك تلگرافی که بمجتهدین کربلا مخابره نموده از آنها طلب تقویت نمودند شهر از آنوقت تاکنون آرام است در ۳ ژوئیت علاء الملک حاکم آنجا بطهران طلب شد و روز ۷ از اصفهان حرکت

سعود و اوبال الدوله بحای او منصوب گردیده است

یزد

روز ۱۰ ژوئن خبر رسید که سرکردگان هنجان احقر
انجرا دستگیر نموده اند

سیراز

طلال سلطان فرهادی فارس روز ۶ ژوئن از راه سرحد
بطرف اصفهان ره سوار گردید علی حرکت او بواسطه نفس
آصف الدوله بود در عرص مدت قبل حکومت خود تلال السلطان
بی اندوه در عاده نظم و سرداد مول مسروقه از بخاری بحای و
بعضی حربه ابرار کشت خود

در اوایل روز محمد دیوان را کشته یکی را اعدای عمده
طایفه قوامان بود مستحکم نموده او را بمنشی گری اگر میرز
پسر خود که در دست قبیل اعراب بود سپرده شده بود برقرار است
محمد جان یکی از رؤسای اعراب از آمدن سیراز امتناع ورزیده
محمد دیوان معتمد نصر بناده طسام و دوست سوار و دو عراده
توپ برد و فرستاده شد که در سندان ناو مذاکره نماید در حین
ورود نصر جان بطریق دوسنده ناو سلام و معارف نمودد او را ببلک
طرف برده زولور خود را بیرون آورده او را مقبول نمود همراهان
و سپس برادر کوچکتر معتمد دیوان را مقبول نمودند و هیچکس
بمچوچه بهربلک از آنها کمک نمود این حادثه محتمل است ناصر

ندی در امنیت فارس بنماید

از زمان وصول اخبار مطهرات سیه در طهران سرار محل
آرامی دهی است

خلیج فارس سه بوشهر

اخبار کودکی سیه بدون حدود اعساس واصل گردید و
محکم محلی و سه ر اجماع با علو آرام در حسب امر محکم
محل گردید (سه) مخرج استواری آینه مستر

مرد ۲۱۴

مکتوب مستر مارا ک سرادوار داری . - (واصله ۱۲ و -)
تاریخ ۱۵ و ۱۹۰۸ در اخبار دایم حومه سواد
در دایم مخرج استواری که در آن برج وجه بسته سفات
عصرتی از ۲۳ روز این در حسب قطار عمارت
فرود آمد و در مهاباد کاسته - سه - درم

مراجعه مخرج استواری کاسته حود محلی است که
در محلی او سیه مشاهده نمود و این در حسب در دور که ۲۸ و
۲۹ است در آینه و استواری سیه مخرج علو سیه است
در حسب قطار سیه آمد زیرا که در ن دور در چهار محلی و
(به دو محل) سکه از همدیگر ۲۵۰ الی ۳۰۰ دروغ و صله دایم
در اول در اطراف حدط سفارت مراد داده شد بر اثر سیه
دور سفارت اعلو سیه بود که هر دایم در آن دور در
از یکی از حدهائی که اطراف حدط سفارت است علو سیه بود

گمان میکنم این یاد داشت بخوبی ظاهر مینماید که از غروب ۲۴ تایک وقتی در شب ۲۵ عساکر بطور دقت مواظب سفارت بودند و روز ۲۶ در مواظبت آنها بسیار تخفیف پیدا شده ولی روز بعد زاندارها آمده بطور دقت مواظبت داشتند روز ۲۸ در چهار محل چاقمه قرار داده شد بطریقیکه در مواقع مکرره دور سفارت سیر مینمودند روز ۲۹ عساکر چندان سیری دور آنجا ننموده و روز بعد دیوکر دهنه نمیشدند ولی چند نفر پلیس هنوز اینطرف و آن طرف میرفتند

در عرض سه روز بعد چیزی که چندان قابل شکایت باشد بظهور نرسید ولی شب سوم ژوئیت در قطعه از راه طرف شمال سفارت چاقمه زده شد و روز ۴ و ۵ دستجات سیار اتصالاً دور سفارت در ~~صکشت~~ و گذار بودند و جهة تجدید مستحفظین را اینطور مدکور داشتند که سفارت در تهبه است که عده کثیری بستی بپذیرد و اینمسئله اغراق بود

وزیر امور خارجه بر حسب دستورالعمل شاه کوشش نموده است که بمن بقبولاد که راپورتهائیکه در باب این گذارشات از طهران برای من رسیده اغراق شده در جواب میگویم که در هیچ قطعه شهر حتی در حدود مجلس و مسجد هم اینطور اقداماتی ~~صکه~~ در مورد سفارت شده بعمل نیامده و مردم بطریق عموم اینمسئله را مطرح صحبت و گفتگوی خود نموده و سفارت مرکز جذب تماشا تیان عجیب و غریب گردیده است

شکی نیست که شاه جداً مایل بوده است که نگذارد دو

مرتبۀ عدۀ کثیری چنانچه در سال ۲۹۰۶ واقع شد در سفارت بست اختیار نمایند و شکی هم نیست که اخباراتی که باو رسانیده‌اند مشعر براینکه ما سعی داشته‌ایم که اهالی بازارها را ترغیب به پناه گرفتن نزد خود نمائیم باعث تسریع توهمات او گردیده آنچه من فهمیده‌ام در اقدامات که ابتدا در ۲۴ بصل آمد هیچ اینمستئه تصور نشده بود که يك نوع بی احترامی سختی نسبت بسفارت خواهد بود ساده تر و سهلتر از همه این بود که بدون تعیین يك نفر سر باز در نزدیکی سفارت از هجوم پناهندگان بازاری جلوگیری شود یا بيك طریقی که مورد ایراد واقع نشود من روز ۲۶ شهر گذشته اینمستئه را خاطر نشان وزیر امور خارجه نمودم و او وعده داد که شاه را مایل باتحاد واقدمات بی ضررتر نماید ولی از قرار معلوم مساعی او فقط تا اندازه توانسته است ترتیبی بدهد که عساکر روز ۲۸ و ۲۹ طور دیگر در محلات خود قرار گرفته و دستجات سیر نمایند

ملفوف سره ۲۱۴

یادداشت مجراستوکس درباب مستحفظین دورسفارت اعلیحضرتی در طهران از ۲۴ الی ۳۰ ژون ۱۹۰۸

۲۴ ژون - قریب ساعت ۷ بعد از ظهر شانزده سوار نظام ایرانی در تحت امریکنفر صاحبمنصب آمده در جلودرب بزرگ سفارت بفاصله ده ذرع از آن جای گرفتند و در محلات متعدده بفاصله های سه ذرع تعیین شدند اتفاقاً شانزده نفر از سربازان ایرانی که چند دقیقه قبل بواسطه غارتی که دیروز نموده بودند از سفارت خارجشان نموده

بودیم بردنك درب اسناده عارم حرکت بودند آن صاحب منصب
 برای آنها را در تحت فرمان خود فرار داد و حاصله دوسه درع از
 درب خا برای آنها بخش نمود دستر حرکتل و مسر اسباب و سینه
 محواسند بطرف فلک رهبر رسوند صاحب منصب مذکور در اسناده
 او در جواب اظهار داشت ساه حتی دارد مسر را برده بند و پس از آن
 عباگر تحت فرمان خود را - که هنوز چهار برت باقی بودند -
 بصفت سی درع از درب سوارب دور برد این دسه سرار از حو
 درب سوارب دور بر رفته وای در سبیل درب بهلوی دیوار سوارب
 صب گسندید همسینه مسر حرکتل فلک رسد را ورت وانعاب
 فوق بمسرمالیک داد کمی بعد از آن سرداران و ادا رها هم
 آمد در سه طرف دگر سوارب فرار گرفته ز ورود با حار اسدود
 نمود و همگین را نمکداسند که بدون آرز از سوارب خارج شده
 نندان وارد سود در و سینه که کاسکه مسرها کین و ساه ملک ساه ساهی
 انرا که با لور و سوارب در حبه سردار در سوارب برل گرفته بود
 بطرف درب مده عباگر آرا بومب نمودند از سوارب ر
 به حو حبه مصری داسه و برای کار سوارب مامند در خروج نوراً
 آنها را دستگیر کرد. سردار واهه دبل دم درب سوارب اوی
 داد : یکی از آسمان علامان ما - سربکی - بحر اسلامبول که
 علامان مادر و سینه مر اسلاب با حاسر دند در حبه اهریل مسمودند -
 دم درب سوارب آمده با یکی از علامان صحبت کرده و رفت هنوز
 ناندازه ده زرع برقه بود که سرگرد سبس این خطه او را دستگیر
 نموده در کاسکه اس انداخت که بطور محسوس او را برد در حین

بردن سرکرده پلیس باو گفت میخواستید سفارت انگلیس بروید خوب رفتید این شخص بقصد فرار از کالسکه بیرون جست در این گیرودار سربازی صکه در حال عبور بود بکمربند باو گهوله انداخت و او را مجروح نمود از این کتوله سرکرده پلیس هم مجروح گردیده دو روز بعد فوت نمود پسر تاجر را بعد بحسب بردند ولی بعد از آن بنا بر تقاضای دولت اعیان حضرتی مستخلص گردید سربازان مذکور نوکرهاى سفارت را که بیرون میرفتند مزاحم شده و اگر علامها برای استخلاص آنها میفرستند میگذارند عبور کنند و بانفک سه نفر از نوکرهاى را که در فهد حبه مقابل درب سفارت شسته و چای میخورند نهدند سوده و آنها بطرف سفارت فرار کردند

۲۵ ژون - در عرض تمام روز این اوضاع دوام داشت در موقعیکه مسرگی و مسر حرجیل ساعت يك بعد از ظهر برای ملاقات وزیر امور خارجه وارد شدند هشت نفر بمسافری از درب سفارت دیده میشدند چهار نفر آنها بفاصله دودرع از دیوار سفارت دم درب و سه نفر نزد يك قراونخانه مقابل بودند و دیگری که در چاهو سفارت بطرف بالا میرفت در حین عبور با بی ادبانه حیره حیره نگاه میکرد بملاوه بکدسته سرباز هم - قریب بیست نفر بمسافت کمی از زاویه شرقی سفارت فرار گرفته بودند طرف بعد از ظهر عباسقلی خان از قلعهک وارد شد چند نفر از سربازان فوراً بطرف کالسکه او هجوم آورده تعنگهای خود را بطرف او نشانه گرفتند و بهمین طریق در موقعی که کالسکه حامل بسته وزارت خارجه توسط يك علام و یکسوار - هر دو بالباس رسمی - برده میشد در نزدیکی درب بزرگ قراون به آن

حمله نموده و تفنگهای خود را در کالسه داخل نمودند همینکه هوا تاریک شد اینها رفتند

۲۶ ژون - ساعت ده قبل از ظهر مستحفظی دورسفات نبود ولی یکنفر در فراولخانه مقابل درب بزرگ قرار گرفته بود و هر کس که وارد و خارج سفارت میشد راپورت میداد چون پس از تحقیق دریافتم که در هر یک از فراولخانههای شهر یکنفر سرباز قرار داده اند میتوانستم از حضور او در اینجا اعتراضی نمایم ساعت هفت بعد از ظهر یکی از پلیسان جلو کالسه را که بطرف سفارت میآمد گرفته ولی همینکه اقتناع شد که سوار درشکه از پناهندگان نبود آرا اجازه عبور داد

۲۷ ژون - صبح سر کرده پلیس این قطعه شهر تزد سربازی که در فراولخانه کشیک داشت آمده و شرح آنچه از واردین سفارت و خارجین آنرا دیده بود بدست آورد و مدت کمی پس از آن دو نفر ژاندارم در زاویه شمال شرقی سفارت تعیین گردید پس من دور سفارت گردش کرده جاهای دیگر که قراول گذارده بودند مشاهده نمودم پنج نفر در زاویه جنوب غربی و چهار نفر در طرف شمال موقوف بودند من با دودسته قراولان آخری صحبت نمودم اینها لباس رسمی دربر نداشتند و اظهار داشتند منتظر درشکه هستیم که ما را بنیاوران ببرد و از قراریکه مذکور داشتند شاه به آنجا میرفته ساعت یک بعد از ظهر مستر چرچیل از قلهک وارد شد و پنج نفر ژاندارم را که بفاصله سه ذرع از درب بزرگ ایستاده بودند دید و با اظهار داشتند ما اینجا مشغول قراولی هستیم مستر چرچیل راه خود را گرفته رفت ولی در مراجعت چند دقیقه

بعد از آن دو نفر آنها بهراولخانه رفته بودند و سایرین به طرف زاویه جنوب شرقی سفارت رفته بودند او مجدداً با آنها صحبت نموده و گفت هرگاه نزدیک درب سفارت گشت و گذار نمایند شمارا دستگیرخواهم نمود چند دقیقه بعد آنها توسط یکی از غلامان پیغام فرستاده طلب بخشش نموده اظهار داشتند ما فقط ماموریم و چهل نفر هستیم و رئیس نظمیہ مارا فرستاده است سپس مستر چرچیل بملاقات وزیر امور خارجه رفته پسراو بعد از ظهر آمده و از ژاندارمها سؤال نمود کمی آنها را دور سفارت گذارده در ساعت هفت و ربع بعد از ظهر این مستحفظین هنوز درگنت و گذار بودند ولی مثل اوایل روز پدیدار بودند

۲۸ ژون - در ساعت ۹ قبل از ظهر من دور سفارت گردش

نموده مستحفظین ذیلرا مشاهده نمودم :-

۱ يك دسته سیار در تحت يك نفر صاحب منصب ایرانی

در زاویه جنوب شرقی

۲ يك دسته سیار دیگری در زاویه شمال غربی ولی

باندازه ۲۰۰ زرع در پائین جاده

این دستجات سیار قرار بود در اطراف سفارت حرکت

نموده پس از آن قریب نیمساعت برای مواظبت و مراقبت در یکی

از زوایا توقف نموده این کار را تکرار کنند بطوریکه سه طرف

سفارت که درب دارد اتصالاً در تحت مراقبت و مواظبت آنها باشد

یکی از صاحب منصبان ایرانی که با او صحبت نمودم بمن اظهار داشت

که امر دارد دور سفارت حرکت نموده کشیک بکشد

در زوایای جنوب شرقی و جنوب غربی و شمال غربی هم

دستجات ژاندارمهای سه نفری و پنج نفری قرار گرفته بودند بملاوه آن در دو محل بمضیها بالای درختها دیده میشدند و ظاهراً برای این رفته بودند که بفهمنند از اشخاص عمده کی جزو پناهندگان میباشد
 ۲۹ ژون - اول صبح ۸ ژاندارم مسلح در جاده های دور سفارت دو بدو گردش میکردند قریب ساعت ده قبل از ظهر برعهده آنها افزوده شد و شش نفر در زاویه جنوب شرقی سفارت تعیین شدند غروب پیاده ها آمده جای سواره هارا گرفتند و دو بدو در زوایا قرار گرفتند

۳۰ ژون - چهار با پنج ژاندارم دور سفارت بودند سربازها ناپدید شدند ولی ژاندارمها هر کسیرا که می دیدند بسفارت میامد یا از آنجا خارج میشد بمساکری که در درب شمال سفارت عثمانی مشغول فراولی بودند راپورت میدادند این محل تا زاویه جنوب شرقی سفارت انگلیس فقط چند ذرعی فاصله دارد ولی از آنجا نمایان نیست یکی از غلامان که دیده بود یکی از ژاندارمها بنجاری که در سفارت مشغول کار بوده اشاره میکنند هر دو اینها را مواظب بوده است کمی بعد از آن ژاندارم مذکور نجار را نزد رئیس نظمی که آنوقت در زاویه نزدیک سفارت عثمانی بود برد از نجار مذکور در باب اسامی پناهندگان سفارت تحقیق شد ولی همینکه غلام در رسید این سه نفر از هم متفرق شده و نجار نزد من آورده شد و گفت که رئیس نظمی اسامی پناهندگانرا از او پرسیده است من اقدامات نمودم که از وقوع اینقسم حوادث در آتیه جلوگیری شود
 (امضا) . مجراستوکس

نمره ۲۱۵

مکتوب مستر مارلینک برادواردگری . - (واصله ۴ اوت)
 قلهك ۱۷ ژوئیت ۱۹۰۸ - آقا چنانچه در تلگراف ۱۱ شهر
 جاری خود را پورت دادهام علاء السلطنه وزیر امور خارجه از طرف
 دولت ایران و وزیر امخم وزیر دربار از طرف اعلیحضرت شاه روز
 شنبه ۱۱ شهر جاری برای جبران بی احترامیهاییکه اخیراً نسبت به
 سفارت اعلیحضرتی واقع شده بطور رسمی ترضیه خواستند
 مراسم ترضیه بطور بسیار مختصر در اطاق پذیرائی سفارت
 طهران بعمل آمد هیئت اجزاء سفارت اعلیحضرتی بالباس رسمی
 حضور داشتند وزرا هم باللبه رسمی فاخره خود آمده يك يك
 مضمون ترضیه را قرائت نموده مستر چرچیل ترجمه مینمود وزیر
 دربار سپس وثیقه شاه را برای حفظ جان و اموال شخص پناهندگان
 بمن تسلیم نمود

من در جواب اظهار داشتم که من شرح این اظهار تاسف
 دولت ایرانرا باطلاع دولت متبوعه خود رسانیده و تا اندازه که باین
 قسمت تقاضاهای دولت اعلیحضرتی مربوط است این حادثه را ممکن
 است خاتمه یافته تصور نمود ولی ایشانرا متنبه نمودم ~~که~~ هرگاه
 شاه بخواهد از عهد خود درباب تامین پناهندگان و اموال آنها
 تجاوز نماید این مقدمه دوباره از نو شروع خواهد شد
 سپس وزیر دربار اظهار داشت که شاه پیغام شفاهی توسط
 او برای من فرستاده و بموجب آن شاه مکرراً درباب ایفای عهد
 خود اطمینان میدهد